

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

C tre,

BIROUL PERMANENT AL SENATULUI

În conformitate cu prevederile art. 74 și 75 din Constituția României, republicată, precum și cu prevederile art. 88 din Regulamentul Senatului, v înaintăm propunerea legislativă **Lege privind organizarea și funcționarea caselor de ajutor reciproc**, spre dezbateră și adoptare.

Inițiator:

erban NICOLAE

senator PSD

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Camera Deputaților

Senat

**Lege privind organizarea și funcționarea
caselor de ajutor reciproc**

Parlamentul României adoptă prezenta lege

Art. 1

Prezenta lege reglementează cadrul general pentru organizarea și funcționarea caselor de ajutor reciproc pe teritoriul României, asocierea acestora în federații și confederații, precum și pentru afilierea internațională.

Art. 2

În sensul prezentei legii, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a. **cas de ajutor reciproc** – asociație fără scop patrimonial, persoană juridică de drept privat, care se constituie și funcționează potrivit dispozițiilor legale și reglementărilor interne;
- b. **fond social** – fond bănesc constituit din contribuția acumulată a membrilor; contribuția se restituie integral la încetarea calității de membru, potrivit reglementărilor interne;
- c. **membru** – persoană fizică care obține venituri legale, astfel cum sunt definite în Codul Fiscal, ce îndeplinește cerințele legale și formalitățile procedurale pentru asociere în cadrul unei case de ajutor reciproc;
- d. **federație** – asocierea a două sau mai multe case de ajutor reciproc, constituită potrivit dispozițiilor legale privind asocierea persoanelor juridice;
- e. **afiliere** – aderarea unei case de ajutor reciproc ori a unei federații la o structură asociativă constituită la nivel național sau internațional;
- f. **reglementări interne** – ansamblu de norme și proceduri stabilite prin statut, regulament și orice alt act obligatoriu emis de fiecare casă de ajutor reciproc sau de o federație, aplicabil exclusiv membrilor acesteia, cu respectarea legii;
- g. **împrumut cu dobând** – formă specifică de întraajutorare financiară a membrilor unei case de ajutor reciproc, realizat în baza legii și reglementărilor interne ale fiecăreia;
- h. **cadrul fiscal general** – ansamblul normelor de drept comun care reglementează activitățile financiare ale persoanelor juridice de drept privat, fără scop patrimonial;

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

- i. **reguli de prudențialitate** – set de norme și proceduri stabilite potrivit legii și dispozițiilor emise de organismele de reglementare și supraveghere, precum și celor stabilite prin regulamente interne ale caselor de ajutor reciproc, în vederea determinării condițiilor de risc și previziune în acordarea de împrumuturi;
- j. **cas de ajutor reciproc specific** – cas de ajutor reciproc care adaugă cerințelor legale cu caracter general pentru asociere criterii specifice – studenți, salariați ai unei societăți comerciale sau regii autonome, salariați sau foști salariați în cadrul unei ramuri industriale, membrii ai unei confesiuni religioase ș.a.;
- k. **uniune de credit** – structură asociativă fără scop patrimonial, cu scop și activități identice cu casa de ajutor reciproc, ce utilizează o denumire derivată din practica internațională.

Art. 3

Obiectul de activitate al casei de ajutor reciproc îl constituie întrajutorarea financiară a membrilor săi, prin acordarea, la cerere, de împrumuturi cu dobândă. Dobânda este utilizată, după deducerea cheltuielilor, pentru constituirea fondului social precum și a altor fonduri, stabilite potrivit regulamentelor interne, în condițiile legii.

Art. 4

- (1) Casa de ajutor reciproc se constituie prin asocierea persoanelor fizice, pe baza liberului consimțământ al membrilor și al contribuției lor bănești, în vederea sprijinirii și întrajutorării financiare a acestora.
- (2) Casele de ajutor reciproc, constituite potrivit dispozițiilor prezentei legi se pot asocia în federații în scopul asigurării unei reprezentări unitare la nivel național și internațional. O casă de ajutor reciproc nu poate fi asociată, în același timp, decât într-o singură federație.
- (3) Federațiile monitorizează și supraveghează casele de ajutor reciproc asociate, pentru asigurarea stabilității lor financiare și pot presta servicii adaptate activității acestora, cu respectarea dispozițiilor legale.
- (4) Federațiile se pot afilia unor structuri asociative internaționale, fără scop patrimonial și pot încheia convenții de colaborare ori reprezentare cu structuri similare din alte țări, potrivit legii.
- (5) Două sau mai multe federații pot constitui o confederație. O federație se poate asocia uneia sau mai multor confederații, dacă scopul, obiectivele ori regulamentele acestora nu contravin prezentei legi.
- (6) Procedurile prin care casele de ajutor reciproc dobândesc sau pierd calitatea de membru într-o federație, precum și cele privind afilierea și dezafilierea internațională sunt stabilite prin lege și regulamente interne.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Art. 5

- (1) Casa de ajutor reciproc acord împrumuturi cu dobând exclusiv membrilor s i, din sursele constituite potrivit legii i reglement rilor interne.
- (2) Împrumutul cu dobând , form de întraajutorare financiar reciproc , se acord prin contract de credit, în condițiile și prin procedura stabilite prin lege i reglement ri interne ale fiec rei case de ajutor reciproc.
- (3) Contractul de credit, inclusiv garanțiile aferente acestuia, constituie titlu executoriu, în condițiile legii.
- (4) Prin reglement ri interne, casa de ajutor reciproc are obligația de a stabili reguli de prudențialitate în acordarea împrumuturilor i de a se asigura c prin gestiunea fondurilor, rezervelor și lichidităților disponibile nu este afectat echilibrul financiar propriu.
- (5) Sumele necesare acord rii de împrumuturi au ca surse:
 - a. fondul social;
 - b. dobânda aferent împrumuturilor acordate, dup deducerea cheltuielilor statutare;
 - c. capitalurile proprii ale casei de ajutor reciproc;
 - d. sumele puse la dispoziție, f r dobând , de federația în care este asociată;
 - e. alte surse legale ale casei de ajutor reciproc.

Art. 6

- (1) Ca persoane juridice de drept privat, casele de ajutor reciproc și federațiile acestora se organizeaz i funcționează potrivit dispozițiilor prev zute pentru asociații și fundații.
- (2) Caselor de ajutor reciproc le sunt aplicabile dispozițiile legale privind cadrul fiscal general specifice asociațiilor fără scop patrimonial i, în m sura în care nu contravin prezentei legi, dispozițiile privind activitatea instituțiilor financiare nebancare și cele privind protecția consumatorului.
- (3) Actele si operațiunile casei de ajutor reciproc, efectuate in legatură cu obiectul de activitate al acestora, sunt scutite de orice impozite i taxe.

Art. 7

- În condițiile legii și reglementărilor interne, casele de ajutor reciproc și federațiile acestora:
- a) pot desf ursa activit i economice directe, cu caracter accesoriu obiectului de activitate, exclusiv în vederea asigur rii propriei funcționări și desf ur rii activit ților specifice;
 - b) pot înfiin a societ i, ale c ror dividende, dac nu se reinvestesc în acelea i societ i, se folosesc pentru constituirea resurselor financiare ale casei de ajutor reciproc, sau federației, după caz;

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

- c) pot desfășura activități cu caracter social ori cultural, acțiuni de popularizare a activității și specificului casei de ajutor reciproc sau federației, precum și alte activități de susținere a vieții comunităților.

Art. 8

Controlul legal al activității caselor de ajutor reciproc și a federațiilor acestora se realizează de Ministerul Finanțelor Publice și de alte autorități publice stabilite prin lege.

Art. 9

Casele de ajutor reciproc și federațiile acestora își încetează activitatea și se dizolvă potrivit dispozițiilor legale prevăzute pentru asociațiile fără scop patrimonial.

Art. 10

- (1) Dispozițiile prezentei legi nu se aplică caselor de ajutor reciproc ale căror organizare și funcționare sunt reglementate prin legi speciale.
- (2) Dispozițiile prezentei legi se aplică și caselor de ajutor reciproc specifice, uniunilor de credit și oricăror altor structuri asociative, fără scop patrimonial, care acordă împrumuturi membrilor, ca formă de întraajutorare financiară.

Art. 11

- (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi, orice dispoziții contrare, se abrogă.
- (2) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a legii, casele de ajutor reciproc care funcționează în baza unor dispoziții legale abrogate prin prezenta lege, au obligația de a opera modificările necesare în regulamentele interne și în activitatea financiară și de a solicita efectuarea operațiunilor legale de înregistrare a acestor modificări.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

**VALERIU TEFAN
ZGONEA**

**PREȘEDINTELE
SENATULUI**

**CĂLIN CONSTANTIN ANTON
POPESCU TÂRICEANU**

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

EXPUNERE DE MOTIVE

În cadrul procesului de dezvoltare și diversificare a sistemului financiar din România și având în vedere dinamica vieții economico-sociale, acest demers exprimă necesitatea de creare a unui cadru democratic, modern și competitiv de desfășurare a activității financiare derulate de Caselor de Ajutor Reciproc (C.A.R.) și de federațiile acestora.

Obiectivul general al proiectului de lege îl constituie crearea cadrului legal de desfășurare a activității caselor de ajutor reciproc, în dubla lor calitate de structuri asociative nepatrimoniale și de instituții financiare nebancare, în acest sens fiind stabilite reguli comune, nediscriminatorii și stimulative atât pentru aceste entități, cât și pentru structurile lor federative.

Din punct de vedere juridic, casele de ajutor reciproc sunt persoane juridice de drept privat, fără scop patrimonial, care se organizează și funcționează în baza prevederilor O.G. nr. 26/2000, cu privire la asociații și fundații. Două sau mai multe case de ajutor reciproc pot constitui o federație. Prin prezentul proiect, se menționează posibilitatea asocierii federațiilor în confederații, precum și a afilierii la structuri asociative constituite la nivel internațional.

De asemenea, din perspectiva activității principale, casele de ajutor reciproc au calitatea de instituții financiare nebancare, reglementat de Legea nr. 93/2009, privind instituțiile financiare nebancare și în această calitate sunt înregistrate la Banca Națională a României în Registrul de evidență.

Atât numărul caselor de ajutor reciproc, cât și valoarea totală a împrumuturilor acordate au scăzut constant de-a lungul anilor și este nesemnificativ în raport cu cea acordată de instituțiile de credit. Cu toate acestea, își reprezintă un segment de adresabilitate format preponderent din persoane fizice cu venituri mici sau mijlocii și îndeplinesc în continuare un important rol social.

Criza financiară a ultimilor ani a accentuat rolul pozitiv pe care îl joacă acest tip de întraajutorare financiară bazată pe sprijinul reciproc, în condiții de prudențialitate. Există două elemente caracteristice care scot în evidență utilitatea economico-socială a caselor de ajutor

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

reciproc – prioritatea dat comportamentului de economisire și acordarea de împrumuturi doar membrilor și doar în condiții stricte de prevenire a riscurilor.

Tocmai specificul serviciilor oferite de casele de ajutor reciproc necesită o îmbunătățire a cadrului legal existent, depășit și confuz, astfel încât latura socială a activității acestora să poată fi accentuată, având la bază instituții financiare solide, solvabile și performante.

Concentrarea economiilor membrilor C.A.R. și administrarea lor de către case de ajutor reciproc sigure și performante reprezintă o importantă componentă a protecției sociale a cetățenilor României, fiind o contribuție a statului, dar și un segment solid al economiei prin rulajul financiar protejat.

De aceea, un obiectiv prioritar al demersului legislativ îl constituie responsabilizarea caselor de ajutor reciproc, ca actori ai pieței financiare din România și definirea clară a competențelor și responsabilităților federațiilor la care casele de ajutor reciproc aderă.

Inițiativa legislativă urmărește, totodată, și clarificarea adresabilității caselor de ajutor reciproc. Restrângerea bazinului de potențiali membri numai la cei cu venituri salariale sau de natură salarială este restrictivă și depășită de actualitatea economică și socială din România. În prezent, există categorii de persoane fizice care obțin venituri legale ce nu sunt de natură salarială, cum sunt practicienii profesiilor libere și care doresc înscrierea în C.A.R.

Prezenta propunere legislativă nu se adresează caselor de ajutor reciproc ale pensionarilor și nici celor înființate sau care se vor înființa în baza unor legi speciale.

Proiectul legitimează și posibilitatea asocierii C.A.R. în federații și raporturile între federații și C.A.R. membre, ca și cea a de afilierea națională și internațională. C.A.R. sunt structuri asociative și, în consecință, afilierea și dezafilierea trebuie să rămână opționale. Fiecare C.A.R. are dreptul să se asocieze la o federație, sau are dreptul ca, împreună cu cel puțin încă o C.A.R. să constituie ele însele o federație. Toate federațiile existente au drepturi și obligații egale în fața legii, ca și drepturi și obligații specifice, asumate prin statutul propriu, în fața membrilor care o compun. Autoritatea unei federații este dată de prevederile cuprinse în statutul ei, conceput votat și acceptat numai de către casele de ajutor reciproc care compun respectiva federație. Prin clarificarea statutului, competenței și autorității fiecărei federații, pe baze nediscriminatorii, se va crea un climat sănătos de concurență loială.

Se urmărește îmbunătățirea calității serviciilor financiare oferite membrilor persoane fizice și întărirea rolului social al caselor de ajutor reciproc în comunitățile pe care le deservesc.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

De asemenea, se vizează și o mai bună selecție, bazată pe calitate și competență managerială.

Cadrul general de reglementare al constituirii și funcționării C.A.R. se completează, în mod firesc, cu dispozițiile legale aplicabile în materie de asociații fără scop patrimonial, de instituții financiare nebancare, ca și în materie de protecție a consumatorului. Bineînțeles, cadrul legal general în materie fiscală este aplicabil pe deplin, fiind prioritar oricărui alt reglementare. Astfel, atât casele de ajutor reciproc, cât și federațiile acestora se supun controlului Ministerului Finanțelor Publice prin structurile specializate, ca și al altor autorități publice, stabilite de lege.

Inițiator,
Eduard Nicolae

senator PSD